

**Uluslararası İmam Buhârî Bilimsel Araştırma Merkezi Müdürü
Şahavasıl Ziyadov ile Merkezin Faaliyet ve İmkanları Üzerine Bir Söyleşi
Mustafa Alagözoğlu***

 doi.org/10.67764/nukkad.2026.2.475

Sayı: 2 | Ekim 2026

E-ISSN: 3108-8147

*Araştırma Görevlisi, Dicle
Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Hadis
Anabilim Dalı, Diyarbakır/Türkiye

E-mail: mstf.alagozoglu@gmail.com
https://orcid.org/0009-0004-3082-6767
https://ror.org/0257dtg16

Makale Türü: Röportaj

Geliş Tarihi: 12.08.2026

Kabul Tarihi: 24.09.2026

Yayın Tarihi: 25.10.2026

Değerlendirme: Bu yazı, editör kurulu
tarafından incelenmiştir.

Etik Beyan: Bu çalışmanın hazırlanma
sürecinde bilimsel ve etik ilkelere
uyulduğu ve yararlanılan tüm
çalışmaların kaynakçada belirtildiği
beyan olunur.

Benzerlik Taraması: Yapıldı.
iThenticate / turnitin.com

Etik Bildirim: dergi@nukkadhadis.com
- nukkadhadis.com

Çıkar Çatışması: Çıkar çatışması beyan
edilmemiştir.

Finansman: Bu araştırmayı desteklemek
için dış fon kullanılmamıştır.

Telif Hakkı & Lisans: Yazarlar dergide
yayınlanan çalışmalarının telif hakkına
sahiptirler ve çalışmaları CC BY-NC 4.0
lisansı altında yayımlanmaktadır.

...

nukkadhadis.com

Öz

Mâverâünnehir bölgesinde yer alan Özbekistan, geçmişten günümüze hadis ve hadis ilimleri alanında pek çok ilim merkezine ev sahipliği yapmıştır. 1920 yılında başlayıp yaklaşık yetmiş yıl süren Sovyet döneminde bu faaliyetler büyük ölçüde geriletilmiş, ancak bağımsızlık sonrası dönemde yeniden canlanmaya başlamıştır. Özellikle İslam Kerimov'un 2016 yılında vefatının ardından cumhurbaşkanlığına gelen Şevket Mirziyoyev döneminde, İslami ilimler alanında somut adımların atıldığı görülmektedir. Bu adımların en önemli örneklerinden biri, 2017 yılında Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle faaliyete geçen ve Hoca İsmail kasabasında, İmam Buhârî'nin türbesinin hemen yanı başında hizmet veren Uluslararası İmam Buhârî Bilimsel Araştırma Merkezi'dir. Kuruluşundan bu yana müdürlük görevini yürüten Şahavasıl Ziyadov ile merkezin faaliyetleri ve sunduğu imkânlar üzerine bir söyleşi gerçekleştirdik. Türkiye'deki birçok kurumla ortak çalışmalar yürüten bu merkezin tanıtılması, özellikle araştırmacılara sağladığı imkânların birinci derecede sorumlu isim tarafından anlatılması bakımından önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hadis, Maverounnehir, Türkiye, Özbekistan, Uluslararası İmam Buhârî Bilimsel Araştırma Merkezi.

Atıf: Alagözoğlu, Mustafa. "Uluslararası İmam Buhârî Bilimsel Araştırma Merkezi Müdürü Şahavasıl Ziyadov ile Merkezin Faaliyet ve İmkanları Üzerine Bir Söyleşi". *Nukkad Hadis Araştırmaları Dergisi* 2 (Ekim 2026), 161-170.

doi.org/10.67764/nukkad.2026.2.475

An Interview with Şahavasıl Ziyadov, Director of the International
Imam al-Bukhārī Scientific Research Center, on the Center's Activities
and Opportunities
Mustafa Alagözoğlu*

doi: doi.org/10.67764/nukkad.2026.2.475
Issue: 2 | October 2026
E-ISSN: 3108-8147

*Research Assistant, Dicle University,
Faculty of Theology, Department of
Hadith, Diyarbakır/Turkey

E-mail: mstf.alagozoglu@gmail.com
<https://orcid.org/0009-0004-3082-6767>
<https://ror.org/0257dtg16>

Article Type: Interview

Date Received: 2026-08-12
Date Accepted: 2026-09-24
Date Published: 2026-10-25

Review: This paper has been reviewed
by the editorial board.

Ethical Statement: It is declared that
scientific and ethical principles have
been followed while conducting and
writing this study and that all the
sources used have been properly cited.

Plagiarism checks: Yes. iThenticate /
turnitin.com

Complaints: dergi@nukkadhadis.com -
nukkadhadis.com

Conflicts of Interest: The author(s) has
no conflict of interest to declare.

Grant Support: The author(s)
acknowledge that they received no
external funding to support this
research.

Copyright & License: Authors
publishing with the journal retain the
copyright to their work licensed under
the CC BY-NC 4.0.

...

nukkadhadis.com

Abstract

Uzbekistan, located in the Transoxiana (Mâverâünnehir) region, has historically been home to numerous centers of learning in the fields of ḥadīth and ḥadīth sciences. These activities were significantly curtailed during the Soviet period, which began in 1920 and lasted approximately seventy years, but began to revive again in the post-independence era. In particular, concrete steps in the field of Islamic sciences have been observed during the presidency of Shavkat Mirziyoyev, who came to power following the death of Islam Karimov in 2016. One of the most significant examples of these steps is the International Imam al-Bukhārī Scientific Research Center, which was established by presidential decree in 2017 and operates in the town of Khoja Ismail, immediately adjacent to the mausoleum of Imam al-Bukhārī. We conducted an interview with Şahavasıl Ziyadov, who has served as director since the center's founding, regarding the center's activities and the opportunities it offers. Introducing this center—which conducts joint projects with numerous institutions in Turkey—is of particular importance, as the opportunities it provides for researchers are articulated here by the individual holding primary responsibility for them.

Keywords: Ḥadīth, Mâverâünnehir, Turkey, Uzbekistan, International Imam al-Bukhārī Scientific Research Center.

Citation: Alagözoğlu, Mustafa. "Uluslararası İmam Buhârî Bilimsel Araştırma Merkezi Müdürü Şahavasıl Ziyadov ile Merkezin Faaliyet ve İmkanları Üzerine Bir Söyleşi". *Nukkad Hadis Araştırmaları Dergisi* 2 (Ekim 2026), 161-170.
doi.org/10.67764/nukkad.2026.2.475

حوار مع الدكتور شاهواصل زيادوف، مدير المركز الدولي العلمي للبحوث الإمام البخاري، حول أنشطة المركز وإمكاناته مصطفى علقوز اوغلو*

doi.org/10.67764/nukkad.2026.2.475

Issue: 2 | October 2026

E-ISSN: 3108-8147

* باحث، الجامعة ديجلة، كلية الشريعة، ديار بكر
تركيا

E-mail: mstf.alagozoglul@gmail.com

https://orcid.org/0009-0004-3082-6767

https://ror.org/0257dtg16

نوع المقال: المقالات

تاريخ الاستلام: 2026-08-12

تاريخ القبول: 2026-09-24

تاريخ النشر: 2026-10-25

مراجعة المقالة: تمت مراجعة هذه الكتابة من قبل
هيئة التحرير.

بيان أخلاقيات البحث: يُصرح بأنه تم اتباع
المبادئ العلمية والأخلاقية أثناء إجراء وكتابة هذه
الدراسة، وأن جميع المصادر المستخدمة قد تم
الاستشهاد بها بشكل صحيح.

فحص الانتحال: نعم iThenticate.
/ turnitin.com

شكاوى ومقترحات:

dergi@nukkadhadis.com

- nukkadhadis.com

تضارب المصالح: ليس لدى المؤلف (المؤلفين) أي
تضارب مصالح للإعلان عنه.

الدعم المالي: يؤكد المؤلف (المؤلفون) أنهم لم
يتلقوا تمويلاً خارجياً لدعم هذا البحث.

الحقوق والترخيص: يحتفظ المؤلفون الذين
ينشرون في هذه المجلة بحقوق الطبع والنشر
لأعمالهم المرخصة بموجب رخصة المشاع
الإبداعي نسب المصنف - غير تجاري 4.0 دولي
(CC BY-NC 4.0).

...

nukkadhadis.com

الملخص

استضافت أوزبكستان، الواقعة في منطقة ما وراء النهر، على مر التاريخ العديد من مراكز العلم في مجالي الحديث وعلومه. وقد تراجعت هذه الأنشطة إلى حد كبير خلال الحقبة السوفيتية التي بدأت عام 1920م واستمرت نحو سبعين عامًا، غير أنها عادت إلى الانتعاش مجددًا في المرحلة التي أعقبت الاستقلال. ويُلاحظ بشكل خاص اتخاذ خطوات ملموسة في مجال العلوم الإسلامية في عهد الرئيس شوكت ميرضيائيف، الذي تولى الرئاسة بعد وفاة إسلام كريموف عام 2016م. ومن أبرز الأمثلة على هذه الخطوات، المركز الدولي العلمي للبحوث الإمام البخاري، الذي تأسس بموجب مرسوم رئاسي عام 2017م، ويقع في بلدة خوجه إسماعيل، بالقرب المباشر من ضريح الإمام البخاري. وقد أجرينا حوارًا مع الدكتور شاهوصيل زيادوف، الذي يشغل منصب المدير منذ تأسيس المركز، حول أنشطة المركز والإمكانات التي يوفرها. ويكتسب التعريف بهذا المركز - الذي ينفذ مشاريع مشتركة مع العديد من المؤسسات في تركيا - أهمية خاصة، إذ يتناول فيه الشخص المسؤول الأول عن تلك الإمكانيات، ما يقدمه المركز للباحثين.

الكلمات المفتاحية: الحديث، ما وراء النهر تركيا، أوزبكستان، المركز الدولي العلمي للبحوث الإمام البخاري.

الاقتباس: Alagözoglu, Mustafa. "Uluslararası İmam Buhârî Bilimsel Araştırma Merkezi Müdürü Şahavasıl Ziyadov ile Merkezin Faaliyet ve İmkanları Üzerine Bir Söyleşi". *Nukkad Hadis Araştırmaları Dergisi* 2 (Ekim 2026), 161-170.
doi.org/10.67764/nukkad.2026.2.475

Giriş

Mustafa Alagözoğlu: Öncelikle vakit ayırdığınız için ayrıca burada bizleri bursiyer olarak ağırladığınız ve de sunduğunuz imkanlardan ötürü sizlere teşekkür ediyoruz.

Şahavasıl Ziyadov: Ülkenizden elde ettiğiniz akademik ve şahsi tecrübeleriniz ile merkezimize sağladığınız katkılardan ötürü biz teşekkür ediyoruz.

Alagözoğlu: Müsaadenizle sorulara geçiyoruz. Kendinizi tanıtır mısınız? Uluslararası İmam Buhârî Araştırma Merkezi Müdürü Şahavasıl Ziyadov kimdir?

Şahavasıl Ziyadov: Ben İmam Buhârî Uluslararası Bilimsel Araştırma Merkezi Müdürü, Tarih Bilimleri Doktoru, Profesör Şahavasıl Ziyadov. 1973 yılında Özbekistan Taşkent'te dünyaya geldim. 1995 yılında Taşkent Devlet Doğu Bilimleri Enstitüsü'nden Arap Filolojisi bölümünden mezun oldum. 1999-2007 yılları arasında Almanya, Fransa ve Büyük Britanya'da (Oxford Üniversitesi) bazı araştırmalarda bulundum. Uluslararası İmam Buhârî Araştırma Merkezine müdür olmadan önce bazı görevleri yürüttüm. Özbekistan Bilimler Akademisi'ne bağlı Ebu Rayhân el-Bîrûnî Doğu Araştırmaları Enstitüsü'nün Doğu El Yazmaları Fonu'nda uzman araştırmacı olmam bu görevler arasındadır. Yöneticilik faaliyetimin yanı sıra, akademisyenim. İlk akademik düzeyde yaptığım çalışmam İmam Maturîdî'nin yazılı mirası üzerine olup, Te'vîlâtü Ehli's-Sünne (Te'vîlâtü'l-Kur'ân) eseri ile alakalıdır. Ardından doktora tezim üzerinde çalıştım. Bu çalışmada Orta Çağ'da Orta Asya'daki el yazmaları ve kütüphaneler tarihini araştırdım. Daha doğrusu, kaynaklardaki mühürler ve işaretler aracılığıyla o dönemdeki kütüphane fonlarını yeniden ihya etmekle meşgul oldum. Günümüzde ise edindiğim bu tecrübeye dayanarak, İmam Buhârî Uluslararası Bilimsel Araştırma Merkezi'ndeki ilmi yönetimlere ve faaliyetlere liderlik etmekteyim.

Alagözoğlu: Merkezin kuruluş süreci hakkında bilgi verebilir misiniz? Kuruluşunda hangi ihtiyaçlar etkili olmuştur? Merkezinizin temel misyonu ve vizyonu nedir? Ne tür etkinlikler yapıyorsunuz?

Ziyadov: Merkezi kurma fikri ilk olarak Ekim 2016'da Taşkent'te düzenlenen İslam İş Birliği Teşkilatı (İİT) Dışişleri Bakanları Konseyi'nin 43. Oturumunda gündeme getirilmiştir. Burada Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev, bizzat İmam Buhârî Türbesi'nin yanında Uluslararası Bilimsel Araştırma Merkezi'nin inşa edilmesi teklifinde bulundu. Bu fikir, forumdaki tüm katılımcılar tarafından oy birliğiyle kabul edildi.

Ardından 2017 yılında Cumhurbaşkanı kararı yayımlandı ve tüm modern teknolojiye elverişli imkânlarla sahip bina projesi onaylandı. 2019 yılında ise bu güzide bina inşa edildi.

Merkezin temel misyonu ve vizyonu, İmam Buhârî ve büyük alimlerimizin ilmi mirasını korumak, incelemek ve derinlemesine araştırıp incelemekten ibarettir.

Biz esas olarak alimlerimizin eserlerini tercüme ve neşretmekte, onları incelemekte, nadir el yazmalarını toplamakta ve uluslararası konferanslar ile tanıtım programları organize etmekteyiz.

Alagözoğlu: Merkezin yapılanması hakkında ana hatları ile bilgi verir misiniz?

Ziyadov: Merkezimiz İlmi Araştırmalar, El Yazmaları, Dini-Aydınlatma, Yayın bölümü, Dış İlişkiler (Ziyaret Turizmi) ve Bilgi Teknolojileri Kaynak Merkezi bölümleri olma üzere toplam 6 bölümden oluşmaktadır.

1.Bölüm; İlmi Araştırmalar bölümüdür. Bu bölüm temel ilmi doğrultudaki araştırmaları yürütmektedir. Burada 10'a yakın akademik çalışmalar ile de iştigal eden personel çalışmaktadır.

2.Bölüm, El Yazmaları bölümüdür. 4 uzman faaliyet göstermektedir. Bu departman, İlmi Araştırmalar Departmanı için zengin bir kaynak altyapısı oluşturmaktadır. Yeni kaynakları tespit etmek, nüshalarını temin etmek ve kataloğunu çıkarmak onların görevidir. Şu anda merkezin kaynak hazinesinde 653 adet yazma, 937 adet taş baskı kitap ve 114 tarihî belge olmak üzere toplam 1704 kaynak muhafaza edilmektedir.

Kaynağın muhafazası ve restorasyonu bizzat bu bölüm tarafından yürütülmektedir. Planımıza göre yıl sonuna kadar hazırlanması öngörülen 3 ciltlik yazma eserler kataloğumuzun hazırlığı devam etmektedir.

Yeni kaynakları tespit etmek, nüshalarını temin etmek ve kataloğunu çıkarmak onların sorumluluğundadır. Halihazırda merkezimizdeki 1000'e yakın el yazması ve taş baskı kaynağın muhafazası ile restorasyon çalışmaları bizzat bu departman tarafından yürütülmektedir. Öngörümüz doğrultusunda yıl sonuna yetiştirmeyi planladığımız 3 ciltlik yazma eser kataloğumuzun hazırlığı devam etmektedir.

3. Bölüm Dini-Aydınlatma bölümüdür. Bu bölüm 5 kişilik bir ekipten oluşur. Onların görevi, araştırmacılarımız tarafından hazırlanan kitapları ve ilmi kaynakları halka ulaştırmak, tanıtımlar düzenlemek ve mahalle, okul ile enstitülerde gençleri doğru yola yönlendirmeye odaklanan aydınlatma faaliyetlerini organize etmektir. Bu birim, gençleri çeşitli yabancı fikirler ve radikal akımların etkisinden korumada son derece önemlidir.

4. Bölüm Yayın bölümüdür. Merkez çalışanları tarafından hazırlanan kitapları basıma hazırlar, "İmam Buhârî Sabokları" isimli merkezin dergisini yayımlar ve ilmi çalışmaları hazır kitap formatına getirmekle ilgilenir.

5. Bölüm Dış İlişkiler ve Ziyaret Turizmi bölümüdür. Merkezin uluslararası iş birliği ilişkilerinden sorumludur. Özellikle Uluslararası olarak düzenlenecek konferans, sempozyum ve İmam Buhârî Bursu ile ilgili uluslararası süreçleri koordine eder.

6. Bölüm ise Bilgi Teknolojileri ve Kaynak Merkezi bölümüdür. Merkez web sitesi, internet veri tabanı ve basın servisi işlerini yürütür. Ayrıca merkezimizdeki Arapça ve Özbekçe dillerindeki zengin kütüphane fonundan faydalanılmasını sağlar. Dijital kütüphanemiz tüm araştırmacılara açıktır.

Alagözoğlu: Merkezinizin dijital arşiv, kataloglama veya veri tabanı projeleri var mıdır? Varsa şu an ne durumdadır? Ayrıca Hadis ilmine dair el yazmaları ve diğer ilimlere dair el yazması eserlerin tahkiki konusunda çalışmalarınız var mıdır?

Ziyadov: Günümüzde merkezimizdeki el yazmalarını dijitalleştirme ve elektronik veri tabanını oluşturma çalışmaları hızla devam etmektedir. Mevcut el yazmalarının yaklaşık %70'i dijitalleştirildi. Yakın günlerde “Al-Furqan” Vakfı ile birlikte el yazmalarının uluslararası standartlarda elektronik katalogunu oluşturmaya yönelik yeni bir projeye başlamak üzereyiz.

Hadis ve nadir kaynakların tahkiki konusunda da önemli çalışmalar hazırlandı. Örneğin, dünya fonlarında muhafaza edilen İmam Buhârî'ye ait el yazmaları Sahih-i Buhârî, el-Edebü'l-müfred, Târih hakkında kapsamlı bilgi veren geniş çaplı bir katalog hazırlanmış olup kısa süre içinde basılacaktır. Ayrıca arşivimizde dünyanın çeşitli nüfuzlu fonlarından toplanmış 134 bin nadir el yazması kaynağın elektronik nüshası mevcuttur. Bunları geniş ölçekte araştırma safhasına da adım atmaktayız. Bununla birlikte tahkik çalışmaları ile alakalı henüz neşrettiğimiz bir eser bulunmamakla birlikte yayınlamayı planladığımız özellikle hadis ilimlerine dair bazı eserler bulunmaktadır. Gerekli alt yapı ve ekipler hazırlanarak tahkik çalışmalarına hız verilecektir. Ayrıca özellikle el yazmalar bölümünde bulunan ve Türkiye'de Yazma Eserler Kurumu ile aktif bir şekilde çalışan uzmanlarımız bu çalışmalarda aktif rol üstleneceklerdir.

Alagözoğlu: Hadis ilmi alanında Özbekistan'ın ve özellikle Mâverâünnehir bölgesinin tarihî mirasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Ziyadov: Maveraünnehir diyarında hadis ilmi konusunda muazzam ve paha biçilemez bir miras mevcuttur. Bu sadece İmam Buhârî ile sınırlı değildir. Aynı zamanda İmam Tirmizî ve İmam Dârimî gibi büyük alimlerimizin adıyla da sıkı bir şekilde bağlıdır.

Şunu özellikle vurgulamak gerekir ki, hadis ilmini münferit şahıslar değil, burada teşekkül etmiş ilmi muhit ve muhaddisler ekolü geliştirmiştir. Büyük alimlerin yetişmesine onların çevresi ve hocaları vesile olmuştur. Örneğin, Ebû Hafs en-Nesefî'nin “el-Kand fî zıkr Ulemâ-i Semerkand” gibi eserlerinde bu coğrafyada

faaliyet göstermiş yüzlerce muhaddis hakkında bilgi verilmiştir. Demek ki bölge-mizde bütüncül bir hadis ilmi ekolü faaliyet göstermiş ve İslam medeniyetine mu-azzam bir katkı sunmuştur. Böylece bu bölge hem bireysel faaaliyetler hem de ekol olarak hadis ilimleri açısından önemlidir.

Alagözoğlu: Merkeze araştırmacı olarak gelmeyi düşünen özellikle genç araştırmacılara yönelik hangi araştırma programları yürütüyorsunuz?

Ziyadov: Merkezimizde İmam Buhârî bursu ihdas edilmiş olup, bu burs esas olarak genç araştırmacılara yöneliktir. Program; Maveraünnehir alimlerinin hayatı, ilmi mirası ve el yazmalarını araştıran yerli ve yabancı genç bilim insanlarını özellikle desteklemektedir.

Biz sadece Özbekistan ile sınırlı kalmayıp dünya kamuoyu ile iş birliği yapmayı hedefliyoruz. Modern ilmi metodoloji ve tecrübe paylaşımı her iki taraf için de son derece önemlidir. Bu açıdan Mâverâünnehir bölgesinde bulunan alimler ve eserleri ile alakalı çalışmalar yapması önemlidir. Tabi bu süreçte Türkiye başta olmak üzere birçok ülkede yaptığımız uluslararası iş birlikleri oldukça önemi haizdir. Bu iş birliklerine sahip olan kurumlardan başvuru yapacak öğretim görevlileri ve akademisyenler tercih hakkında önceliğe sahip olacaklardır. Bizler de bu kapsamda uluslararası düzeyde yapılacak iş birliklerini artırmak istiyoruz. Kendi kabuğumuza çekilip kalmak istemiyoruz.

Alagözoğlu: Merkezinize gelen burslu misafir araştırmacılar (Stipendiyat) için sunulan imkânlar nelerdir? Buraya gelen araştırmacılardan beklentiniz nelerdir?

Ziyadov: Merkezimize iki aya kadar süreyle gelen araştırmacılara tüm imkânlarla sahip konaklama yeri ve modern teknik donanımla teçhiz edilmiş müstakil çalışma odaları tahsis etmekteyiz. Onlar kütüphanemizden ve zengin kaynaklarımızdan serbestçe faydalanabilirler. Ayrıca temsilcilerimiz olarak Özbekistan'daki diğer saygın el yazması fonlarında ve enstitülerinde araştırma yürütmelerine imkân sağlamaktayız.

Onlardan beklentimiz ise, araştırmalarını ve yeni ilmi yaklaşımlarını merkezimiz bilim insanlarıyla paylaşmalarıdır. Bu, karşılıklı tecrübe paylaşımı ve gelecekte ortak yeni projeler gerçekleştirmek adına sağlam bir temel oluşturacaktır. Beklentilerimizi detaylandırmak gerekirse; araştırmacılar için gelmeden önce ve geldikten sonra talep edilen hususlar olarak ikiye ayırmamız mümkündür. Gelmeden önce talep edilen hususları zikredecek olursak, burada yapılacak olan çalışmanın proje olarak sunulması, alanda yetkin kişi veya kurumlardan referans mektubu, özgeçmiş, yayınlar ve merkezin ilanda belirtmiş olduğu formu doldurmaları ve tarafımıza iletmeleri gerekmektedir. Buraya geldiklerinde ise, yapmayı hedeflediği

çalışma ile alakalı bir sunum ve yaptıklarının değerlendirilmesi ile alakalı bir sunum olmak üzere toplamda 2 adet sunum gerçekleştirmesi beklenmektedir.

Ayrıca merkezin yürüttüğü faaliyetlerde rol almaları ve “İmam Buhârî Sabokları” adını verdiğimiz dergide çalışmasına dair bir yazı yayınlamasını talep etmekteyiz. Ayrıca araştırmacıların memleketlilerine gittikleri vakit merkezimiz ile alakalı bir sunum gerçekleştirmesi bizleri memnun edecektir. Merkezimizdeki araştırmacı bursu her yılın sonunda açılmakta olup, ilanlar resmi sitemiz ve sosyal medya hesaplarından takip edilebilmektedir.

Alagözoğlu: Önümüzdeki on yıl içerisinde merkezin ulaşmayı hedeflediği başlıca akademik hedefler nelerdir?

Ziyadov: Gelecek 10 yıldaki temel hedefimiz —âlimlerimizin henüz incelenmemiş yeni eserlerini tercüme etme ve araştırma ölçeğini artırmaktır. Halihazırda personelimiz çok sayıda doktora tezi çalışması yürütmektedir; bu da merkezin akademik potansiyelini yükselteceği düşünülmektedir. Bizler halihazırda yeni el yazmalarını arayıp buluyor, satın alıyor ve onlarla alakalı gerekli çalışmalar yapıyoruz. İşte bu çalışmalarımızı artırmak temel hedeflerimizdendir. Ayrıca uluslararası konferans ve sempozyum sayısını artırarak dünyadaki saygın hadis araştırmaları merkezleriyle iş birliğini güçlendirmeyi hedeflemekteyiz.

Ziyadov: Doğru, şu anda Endonezya, Malezya, Türkiye, Cezayir, Mısır gibi ülkelerin önde gelen üniversite ve merkezleriyle aktif iş birliği yürütmekteyiz. Merkezimiz uluslararası alanda kendine ait bir yer edinmektedir. Fakat elde edilen sonuçlar henüz yeterli değildir. Uluslararası düzeyde daha üst seviyelere çıkmamıza engel olan temel faktörlerden biri ise dil meselesidir. Genç araştırmacılarımızın Arapça, Türkçe ve özellikle bir dünya dili olan İngilizceyi mükemmel düzeyde öğrenerek bu çalışmalara katkı sağlaması bu mirası gelecek nesillere taşımak için çok faydalı olacaktır. İnşallah bu dil engelini kısa sürede aşacağımızı ve yeni bir seviyeye ulaşacağımızı düşünüyorum.

Alagözoğlu: Merkezin yakınında bulunan Hadis Mektebinin çalışmalarınıza katkısı var mıdır? Ortak projeler yürütülüyor mu?

Ziyadov: Yanı başımızda yer alan Hadis Yüksek İhtisas Merkezi öğrencilerden oluşan bir eğitim kurumu düzeyinde olsa bile biz onların ekibiyle çok yakın iş birliği yapmaktayız. Merkezimiz âlimleri orada ders vermektedir ben de acizane bu kurumda "İlmi Araştırma Metodolojisi" dersini okutmaktayım. Bir diğer sevindirici husus, bu ilim yuvasının mezunları merkezimizde istihdam edilmektedir. Örneğin Abdulhay ve Nurmuhammad isimli bu mektepten mezun olan arkadaşlarımızı burada istihdam etmek suretiyle bu mektebin tecrübelerinden somut olarak istifade ettik. Malumdur ki; gençlerin yenilikçi düşünce yapısı, modern teknolojileri ve

mobil uygulamaları iyi kavramaları merkezimizin gelişimi için son derece önemlidir.

Alagözoğlu: Sayın hocam son olarak yapılan iş birlikleri çerçevesinde Türkiye ile ilişkilerinizi nasıl değerlendirirsiniz? Akademik çalışmalarda Türkiye akademisinden istifade ettiğiniz yönler oluyor mu?

Ziyadov: Merkezimiz kurulduğu ilk günden itibaren en çok ve en verimli iş birliği geliştirdiği ülke Türkiye Cumhuriyeti'dir. İlk dönemlerden itibaren İbn Haldun Üniversitesi, İSAM, Marmara, Ankara, Dicle ve Karabük Üniversiteleri ve Hadis Tarihi Derneği ile sağlam ilişkiler kurduk. Türkiye Yazma Eserler Kurumu ve Kitap Şifahanesi tecrübesi bizim için çok kıymetlidir. Bizler kökü bir, tarihi ve örf-adetleri kesişen ata yurdundayız. Birbirimizi çok iyi anlamaktayız. Türkiye'deki kütüphanelerde el yazması ve kaynak fonu zengindir; orada hadis, kelam ve fıkıh alanındaki araştırmalar çok daha erken tarihlerde başlamıştır. Bu tecrübeli merkezlerle iş birliğini daha da genişletmek ve yeni hedeflere birlikte ulaşmak temel gayelerimizden biridir.

Alagözoğlu: Kıymetli vakitlerinizi bizler için ayırdığınız ve bizleri ata topraklarımızda misafir edip böylesine değeri yüksek bir merkezde misafir araştırmacı olarak ağırladığınız için teşekkür ediyoruz.

Ziyadov: Bizler de sizlerin istifadenize sunabilecek imkanlar sunabildiğimiz için kendimizi bahtiyar addediyoruz. Çalışma ve tecrübelerinizden faydalandığımızdan dolayı gerek merkezde bulunan çalışanlarımız gerekse şahsım adına sizlere teşekkür ediyorum. Bu vesileyle iş birliği içerisinde bulunduğumuz ve sizlerin bağlı olduğu kurum Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi başta olmak üzere Türkiye'de bulunan bütün kurum ve kuruluşlarına bu tür somut iş birliklerini artırmayı teklif ediyor ve değerli çalışanlarına selamlarımı iletiyorum.

Ekler

